

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η Ταυτότητα και το Εργασιακό Προφίλ του Εκπαιδευτικού ως Επαγγελματία

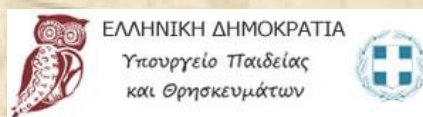
<https://synthesi2019.blogspot.com>

08 - 09 Νοεμβρίου 2019

Πολιτιστικό Κέντρο ΜΕΛΙΝΑ

Ηρακλειδών 66 & Θεσσαλονίκης, Θησείο

Υπό την Αιγίδα
του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Δήμου Αθηναίων

ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ. Ο Κύκλος των Εφ-ευρετικών Εκπαιδευτικών
Διακρατική, Διεπιστημονική Κοινότητα

σε συνεργασία με

Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Εργαστήριο «Ψυχολογίας,
Παιδαγωγικών Ερευνών & Μέσων στην Εκπαίδευση»

Με την ευγενική στήριξη:

Με τη συνεργασία:

Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy, Αλιβίζος (Λοΐζος) Σοφός, Γιώργος Μαχιάς

Μπορεί να υπάρξει Κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη χωρίς την ανάπτυξη των πολιτών;

Στην έναρξη του προγράμματος, οι εκπρόσωποι των συνδιοργανωτών αναφέρονται αρχικά και προσδιορίζουν τον όρο επαγγελματίας εκπαιδευτικός. Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται με τη μορφή συζήτησης μεταξύ τους. Η συζήτηση αναφέρεται σε σημαντικά στοιχεία που καταγράφονται στη διεθνή βιβλιογραφία. Τέτοια στοιχεία ενδεικτικά είναι η ιστορική εξέλιξη του θέματος ο προσδιορισμός του επαγγελματία δάσκαλου παραδοσιακά και με πιο συντηρητικό τρόπο όπως και με μια περισσότερο σύγχρονη κατηγοριοποίηση. Το θέμα αυτό, βεβαίως, δεν εξαντλείται με την έναρξη των συγγραφέων αλλά τίθεται για σκέψη και συζήτηση καθόλη τη διάρκεια του Διεθνούς Συνεδρίου.

Στη συνέχεια οι τρεις εισηγητές αναφέρονται σε ένα άλλο βασικό στοιχείο που σχετίζεται με την έννοια της 'Ανάπτυξης', λέξη-κλειδί που αναφέρεται συνεχώς σε επίπεδο πολιτικής και αναμεταδίδεται από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Επιχειρούν να θέσουν βασικές παραμέτρους που χαρακτηρίζουν το σημερινό πλαίσιο όπου λειτουργεί ο εκπαιδευτικός ως επαγγελματίας. Τέτοιες ενδεικτικές παράμετροι είναι η έννοια της επιτάχυνσης, θέμα που αναλύεται περισσότερο στην εισήγηση της Κοσμίδου-Hardy τη δεύτερη μέρα, όπως και η έννοια της παγκοσμιοποίησης και της έννοιας της οικονομικής ανάπτυξης, ενώ βασική παράμετρος που θα αναλυθεί επίσης τη δεύτερη μέρα είναι η παράμετρος της προσωπικής ανάπτυξης ως όρος για την επαγγελματική ανάπτυξη του σύγχρονου επαγγελματία.

Η παρουσίαση και αυτών των παραμέτρων γίνεται με έναν τρόπο που δεν περιορίζει τις απόψεις και τις θέσεις τους στη στενή [και στεγνή] ανάγνωση κειμένων τους, αλλά με τη μορφή ενός διαλογικού παιχνιδιού όπου γίνεται απλή αναφορά σε βασικά ζητήματα που είναι τα εξής:

- Η οριοθέτηση του όρου 'ανάπτυξη'.
- Η Κοινωνική ανάπτυξη και η σημασία της για τη ζωή γενικότερα αλλά και για την κοινωνική διάσταση του έργου του επαγγελματία εκπαιδευτικού.
- Το αν η ανάπτυξη έχει στόχο και προσανατολισμό τους πολίτες. Γίνεται ή επιδιώκεται για το 'καλό' τους; Γίνεται σε συνεργασία μαζί με αυτούς; Ερήμην τους;
- Επιχειρείται η αποδόμηση του όρου 'οικονομική ανάπτυξη': Τι σημαίνει ή τι συνεπάγεται;
 - Καλύτερη ζωή;
 - Δουλειά για όλους;
 - Για ποιους είναι η ανάπτυξη αυτή γενικότερα;

- Αν συμφωνήσουμε τελικά ότι, με κάποιες προϋποθέσεις πολιτισμένων πολιτών, θα οδηγηθούμε στην ανάπτυξη τότε ποιοι είναι οι ‘φύλακες’ που θα οδηγήσουν ένα θεσμό, ένα φορέα, μια κοινότητα, μια χώρα, ένα λαό, την Ευρώπη και τον κόσμο, το περιβάλλον, τη ζωή στην ανάπτυξη;
- Συμφωνούμε ότι κεντρικό ρόλο παίζουν και πρέπει να παίζουν οι πολίτες και ότι δεν μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη κοινωνικοοικονομική χωρίς την ανάπτυξη των πολιτών;
- Συμφωνούμε, τέλος, ότι για ένα τέτοιο έργο σημαντικό ρόλο έχουν οι δάσκαλοι σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και ότι γενικά κεντρικό ρόλο έχει ο / η δάσκαλος και η δασκάλα της πράξης με κάποιες προϋποθέσεις;

**Μαίρη Αντωνιάδου, MSc, Δρ Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy
Συμμετέχει ο Βαγγέλης Θεολογής, MSc. Σύμβουλος ΣΕΠ**

*Οριοθετώντας ένα Σύγχρονο Εργασιακό Προφίλ του Εκπαιδευτικού:
Με βιοματικό έναυσμα ένα τεστ Αυτογνωσίας*

Η παρουσίαση αναφέρεται στο γεγονός ότι διεθνώς για κάθε επάγγελμα υπάρχει μια αντίστοιχη επαγγελματική μονογραφία που δίνει το προφίλ του επαγγέλματος. Αυτό διευκολύνει την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων να επιλέξουν έγκαιρα το επάγγελμα που τους ενδιαφέρει και να ετοιμαστούν κατάλληλα γι αυτό. Οι εισηγητές έχουν ερευνήσει τις σχετικές πηγές και διαπίστωσαν ότι, ατυχώς, δεν υπάρχει ένα αξιόπιστο εργασιακό προφίλ για τον εκπαιδευτικό στη χώρα μας.

Για να βοηθηθούν οι νέοι και οι νέες στην επιλογή επαγγέλματος υπάρχουν ψυχομετρικά 'εργαλεία' και ασκήσεις που στόχο έχουν να τους στηρίξουν στην καλύτερη δυνατή επιλογή με βάση την προσωπικότητα και τα ενδιαφέροντά τους, αλλά και την αγορά εργασίας. Η επιλογή επαγγέλματος σύμφωνα με πτυχές της προσωπικότητάς μας αυξάνει την πιθανότητα ικανοποίησής μας (job satisfaction) από αυτό. Για το λόγο αυτό η παρουσίαση δίνει ένα δείγμα γραφής μέσα από μια άσκηση ενδιαφερόντων με τη συμμετοχή των συνέδρων που λειτουργεί ως 'βιοματικό έναυσμα' στο δρόμο της προσωπικής ανάπτυξης και της αυτογνωσίας. Μετά την εξαγωγή συμπερασμάτων από τους συνέδρους, παρουσιάζεται σύντομα το τεστ ενδιαφερόντων σε ηλεκτρονική μορφή που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με τίτλο «*Επένδυση στον Άνθρωπο, ανάπτυξη ψυχομετρικών εργαλείων Συμβουλευτικής και ΣΕΠ*» με Επιστημονικά Υπεύθυνη την Κοσμίδου-Hardy, το οποίο έχει αναρτήσει ο ΕΟΠΠΕΠ στην ιστοσελίδα του.

Τέλος, στην εισήγηση παρουσιάζονται οι πληροφορίες που πρέπει να έχει μια επαγγελματική μονογραφία για να δίνει ένα 'σύγχρονο εργασιακό προφίλ'. Όσον αφορά στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού οι εισηγητές τονίζουν το γεγονός ότι αυτό πρέπει να αναπτυχθεί με βάση ένα Κριτικό Αναπτυξιακό Μοντέλο και να μην περιορίζεται σε απλή 'δεξιότηταποίηση' του επαγγέλματος που μάλλον περιορίζει, αποπροσανατολίζει και εγκλωβίζει σε λάθος αποφάσεις και επιλογές εργασίας και ζωής.

Dr Jack Whitehead
University of Cumbria

A Living Theory Approach to the Professional Development of Teachers

This presentation is intended as a contribution to the indicative questions for dialogue for the Conference. In particular the contribution is focused on the criteria and job profile on the basis of which one chooses the profession of a teacher. My assumptions are that:

- A teaching profession involves a period of specialized training
- It has a knowledge-base
- It has a set of ethical principles governing behavior
- It has a governing body with rules for entrance and dismissal
- Professional responsibility includes exploring the implications of asking, researching and answering questions of the kind, 'How do I improve my educational influences in my own learning and the learning of others.
- Professional responsibility includes making a contribution to the knowledge-base that includes values that carry hope for the flourishing of humanity.

A living-educational-theory is defined as an individual's explanation of their educational influences in their own learning, in the learning of others and in the learning of the social formations that influence practice and understanding. The Intellectual contexts of the presentation include three keynotes, by Irma Eloff, Marco Snoek and Ian Menter, at the Conference of the Association for Teacher Education in Europe (ATEE) at Bath Spa University, UK, 14-16 August 2019. It includes my own presentation to the British Educational Research Association on 'What Makes Educational Research Educational?' on the 11 September 2019 at the University of Manchester, UK.

The presentation distinguishes education research from educational research with the responsibilities of the educator including extending the cognitive range and concern of learners and the aim of equipping all students to lead a flourishing personal life and to help others to do so too. Included within these responsibilities are making a contribution to the knowledge-base of education through the generation and sharing of their own living-educational-theory. Evidence supporting a Living Theory approach to professionalism in education will be drawn on from <http://www.actionresearch.net>

Δρ Γιώργος Μαυρογιώργος
Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου

*Οι ρευστές ταυτότητες των εκπαιδευτικών στην ελληνική εκπαίδευση
και κρίσιμα επεισόδια διαπραγματεύσεως και πάλης:
μια «διαβίου»/ιστορικοβιογραφική προσέγγιση*

Η εμπειρία της εκπαίδευσης, στην περίπτωση των εκπαιδευτικών, είναι ρευστή και συγκροτείται και ανασυγκροτείται σε διαφορετικές διαδοχικές χρονικές «στιγμές» που έχουν την ιστορικότητά τους, τις συνέχειες και τις ασυνέχειες τους, σε μια διαβίου διαπραγματευτική διαδικασία, από το νηπιαγωγείο μέχρι την αφυπηρέτηση. Υπάρχουν ενδείξεις ότι η σχέση των εκπαιδευτικών με την εργασία τους στο σχολείο είναι ανοιχτή στην αλλοτρίωση και στην αποξένωση. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν σοβαρές απώλειες εμπειριών ζωής!

Οι εκπαιδευτικοί εκπαιδεύονται, επιλέγονται, διορίζονται, εργάζονται και επιμορφώνονται στην εκπαίδευση της οποίας οι κοινωνικές λειτουργίες ευνοούν τη διευρυμένη αναπαραγωγή των υφισταμένων κοινωνικών σχέσεων σε μια κοινωνία που προσδιορίζεται από άνιση κατανομή πλούτου, προνομίων και εξουσίας. Οι κοινωνικές αυτές λειτουργίες επιτελούνται με τη μεσολάβηση των εκπαιδευτικών, οποίοι υιοθετούν κατά την άσκηση του έργου τους κοινωνικά και πολιτικά προτάγματα κάποιας μορφής, ανεξάρτητα αν το συνειδητοποιούν ή όχι.

Αν δεχθούμε την άποψη, ότι οι παιδαγωγικές και διδακτικές αντιλήψεις και πρακτικές μετασχηματίζονται και αλλάζουν, εφόσον επανεξετάσουμε κριτικά τους τρόπους με τους οποίους τις προσλαμβάνουμε και τις αντιλαμβανόμαστε στο πλαίσιο των υφιστάμενων υλικών και κοινωνικών σχέσεων, τότε μπορούμε να αναζητήσουμε μια πολιτική για τους εκπαιδευτικούς που να προσφέρεται για την υποστήριξη «ενημερωμένης» και «εμπεριστατωμένης» πράξης που μορφώνει και δίνει βάθος στις αντιλήψεις και ζωή στις υποχρεώσεις. Άξονάς της μπορεί να είναι η μεταβολή της συνειδητότητας, η διαφοροποίηση του τρόπου αυτογνωσίας και η διασάφηση της δράσης προς την κατεύθυνση της άμβλυνσης του αναπαραγωγικού τους ρόλου. Μια τέτοια διαδικασία είναι δυνατόν να υποστηριχθεί με την αξιοποίηση κρίσιμων κρίσιμων «επεισοδίων» στη διαδρομή τους στην εκπαίδευση. Το βασικό στοιχείο σε αυτή την περίπτωση είναι ότι οι εκπαιδευτικοί ως Υποκείμενα υποστηρίζονται ώστε

να «αφομοιώνουν προγενέστερες εμπειρίες», να κατανοούν την εκπαιδευτική τους διαδρομή στο ιστορικό της πλαίσιο και να ανοίγουν τη σχέση του αναστοχασμού με τη δράση στο παρόν.

Το επάγγελμα του/της εκπαιδευτικού προσφέρεται «προνομιακά», θα λέγαμε, για την ένταξή του σε μια δια βίου διαδικασία. Δε χρειάζεται στην περίπτωση αυτή να επινοήσουμε τη δια βίου μάθηση και παιδεία, μια και αυτή είναι δομικό στοιχείο της βιογραφίας των εκπαιδευτικών. Όσο παραβλέπουμε, αποσιωπούμε ή δεν αναγνωρίζουμε αυτή την ιδιαιτερότητα, δεν είναι δυνατόν ούτε να κατανοήσουμε τις παραμέτρους που συνδέονται με την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών ούτε να διαμορφώσουμε μια θεμελιωμένη και ενιαία μεταρρυθμιστική πρόταση.

Δρ Αλιβίζος (Λοΐζος) Σοφός
Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου

*Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια στην εκπαίδευση εκπαιδευτικών:
επισκόπηση πρακτικών και προτάσεις*

Η παρουσίαση εστιάζει σε ζητήματα που προκύπτουν από τον ευρύτερο διάλογο για την εκπαίδευση εκπαιδευτικών στην Ελλάδα, επικεντρώνοντας στο θεσμικό πλαίσιο και στις διατυπωμένες ικανότητες και προσόντα των εκπαιδευτικών ως προϋπόθεση για την πιστοποίησή τους και τη λήψη της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας. Το κείμενο πραγματεύεται ένα σχέδιο πρότασης για το περιεχόμενο της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας (Π.Δ.Ε.) σε συνάφεια α) με το αντικείμενο εργασίας του/της εκπαιδευτικού, β) με τα αναγκαία προσόντα που χρειάζεται για τις ενέργειες και αρμοδιότητες που καλείται να ασκεί στο εκπαιδευτικό πεδίο εργασίας και γ) με τη σχετική βιβλιογραφία.

Η ανάπτυξη της επιχειρηματολογίας γίνεται σε τρία μέρη. Στο *πρώτο* διερευνάμε το πλαίσιο ανάπτυξης των παιδαγωγικών τμημάτων στον ευρωπαϊκό χώρο και στην Ελλάδα με στόχο να εντοπιστούν ιδιαιτερότητες που εξηγούν τη διαμόρφωση της υφιστάμενης κατάστασης των παιδαγωγικών τμημάτων και των συνεπαγομένων προβλημάτων που προκύπτουν από αυτές για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Ιδιαίτερα παρατηρούμε την επίδρασή τους στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αναδεικνύουμε το ζήτημα της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας. Σε αυτό το μέρος παρουσιάζονται συνοπτικά οι προτάσεις της Συνόδου των Προέδρων και Κοσμητόρων των Παιδαγωγικών Τμημάτων για την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο *δεύτερο* αναφερόμαστε στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων των εκπαιδευτικών, σκιαγραφώντας ένα πλαίσιο προσόντων. Στο *τρίτο* παρουσιάζουμε τις κατηγορίες γνώσεων και δεξιοτήτων όπως αυτές αποτυπώνονται από την έρευνα σε δύο ευρωπαϊκά κράτη με διαφορετικές προσεγγίσεις για τον τρόπο οργάνωσης των προγραμμάτων σπουδών. Η εισήγηση ολοκληρώνεται με τη σκιαγράφηση κατηγοριών γνώσεων και δεξιοτήτων για την εκπαίδευση εκπαιδευτικών.

Δρ Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy¹

Για τον Επαγγελματία Δάσκαλο:

Από τη μάχη των Δεξιοτήτων στην εποχή των Ταχυτήτων, προς την Προσωπική Ανάπτυξη με θεμέλιο το Κριτικό Αναπτυξιακό Μοντέλο

Μετά από μια σύντομη εισαγωγή στο ζήτημα της ‘μάχης των ταχυτήτων’ όπου συρρικνώνεται ο χωρόχρονος αλλά και οι ταυτότητα, η εισηγήτρια προβληματοποιεί το ζήτημα των δεξιοτήτων το οποίο προσεγγίζει κριτικά τοποθετώντας το στο πλαίσιο συζήτησης στη διεθνή βιβλιογραφία όπου αναλύεται η τάση για την ‘αποεπαγγελματοποίηση’ του εκπαιδευτικού έως και την ‘προλεταριοποίησή’ του.

Στη συνέχεια αναλύεται ο επαγγελματίας δάσκαλος ή δασκάλα ως μικρόκοσμος που περι-σφίγγεται από τα τεκταινόμενα που λειτουργούν στο μακροεπίπεδο το οποίο τον περι-βάλλει. Βασικές παράμετροι στο μακροεπίπεδο αυτό είναι γεγονότα που συμβαίνουν σε επίπεδο παγκοσμιοποίησης και γεωπολιτικής έως την αποπαραδοσιοποίηση της πολιτικής και τις επιπτώσεις οικονομικών διαφοροποιήσεων τόσο στην αγορά εργασίας όσο και σε επίπεδο πολιτικών αποφάσεων για το ζήτημα της εκπαίδευσης.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα Αναλυτικά Προγράμματα που εκπονούνται ερήμην των εκπαιδευτικών από ομάδες ατόμων που έχουν πρόσβαση στους φορείς λήψης απόφασης και στην εκάστοτε εξουσία της διοίκησης και όχι με γνώμονα τις ουσιαστικές τους γνώσεις.

Παρουσιάζονται επίσης οι προβλεπόμενοι στόχοι του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (Common European Framework of Reference) για τη διδασκαλία όλων των σχολικών μαθημάτων. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύχθηκε και από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο το ‘Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών’ (ΔΕΠΠΣ) σύμφωνα με το οποίο εκπονήθηκαν τόσο τα Αναλυτικά Προγράμματα όσο και τα νέα βιβλία.

Μετά, λοιπόν, την οριοθέτηση του πλαισίου αυτού του ‘θαυμαστού καινούργιου κόσμου’ στο οποίο εντάσσεται ο εκπαιδευτικός και καλείται να λειτουργήσει, αναλύεται το είδος της γνώσης που χρειάζεται να αναπτυχθεί και να προωθηθεί μέσα από όλα τα μαθήματα του σχολείου και της εκπαίδευσης γενικότερα. Αυτή είναι:

Κριτική Αυτο-γνώσια και Κοινωνιο-γνώσια που μπορούν να διασφαλίσουν την **Προσωπική και την Κοινωνική Ανάπτυξη**

Οι στόχοι της Αυτογνωσίας-Κοινωνιογνωσίας χρειάζεται να προωθηθούν μέσα από σύγχρονη διδακτική μεθοδολογία και με μια ‘διασυνοριακή’ αγωγή, αγωγή δηλαδή που

¹ Η Χρ. Κοσμίδου-Hardy είναι Επίτιμη Σύμβουλος του Π.Ι. και Πρόεδρος της ΣΥ.Ν.Θ.Ε.Σ.Η. Είναι Διδάκτωρ, με Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, καθώς και Μεταπτυχιακές Σπουδές σε επίπεδο Master στην Έρευνα, την Επικοινωνία και την Αγωγή στα ΜΜΕ.

εφαρμόζεται πέρα από τα στενά σύνορα των σχολικών μαθημάτων, όπως άλλωστε θεωρητικά προβλέπεται και στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς. Για να μπορέσει να υλοποιηθεί αυτός ο στόχος προτείνεται **το Κριτικό Αναπτυξιακό Μοντέλο Αγωγής** που προσφέρει τα θεμέλια σε θεωρητικό και μεθοδολογικό επίπεδο. Το Μοντέλο αυτό είναι διεπιστημονικό με κύριες επιστήμες που αποτελούν τη βάση του τη **Συμβουλευτική, την Επικοινωνία και την Έρευνα με έμφαση στην Ενεργό Έρευνα**. Ουσιαστική προϋπόθεση για την υλοποίησή του μοντέλου είναι η ύπαρξη του επαγγελματία δάσκαλου που καταφέρνει να ξεφύγει από τα στενά όρια της διδασκαλίας ως *‘Τεχνολογίας’* και να λειτουργήσει στο πλαίσιο της διδασκαλίας ως *‘Ηθικής Πρακτικής’* όπου ο/η ίδιος/α λειτουργεί ως: **Σύμβουλος, Επικοινωνός και Ερευνητής**.

Δρ Κατερίνα Γλέζου

Ph.D., M.Sc., M.Ed. Εκπαιδευτικός ΠΕ 86/04.01, Α΄ Αρσάκειο Λύκειο Ψυχικού

*Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στην Ψηφιακή Εποχή:
Ιχνηλατώντας ιδέες, απόψεις, θέσεις, στάσεις, τάσεις και
προβληματισμούς με αυτοβιογραφική προσέγγιση*

Στην εποχή της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης, η τεχνολογία με πρωταγωνιστές το Διαδίκτυο, το υπολογιστικό νέφος, τα μεγάλα δεδομένα, τη ρομποτική και την τεχνητή νοημοσύνη, μεταμορφώνουν καταλυτικά τον κόσμο και οδηγούν σε ριζικές κοινωνικές αλλαγές. Οι συνθήκες που διαμορφώνονται στο πλαίσιο της Κοινωνίας της Γνώσης (παλαιότερα επονομαζόμενης Κοινωνίας της Πληροφορίας) αναμένεται να μεταβάλουν τη δομή και τον προσανατολισμό του εκπαιδευτικού συστήματος. Στο σύγχρονο σχολείο η εισαγωγή και ενσωμάτωση των ΤΠΕ δεν περιορίζεται απλά στον ψηφιακό γραμματισμό των μαθητών αλλά δίνει έμφαση στη δημιουργική αξιοποίηση ψηφιακών μέσων, την ανάπτυξη υπολογιστικής σκέψης και την καλλιέργεια ψηφιακών και προγραμματιστικών δεξιοτήτων. Η συνεχής αλματώδης ανάπτυξη και διάδοση των ψηφιακών μέσων επηρεάζει καθοριστικά τις εκπαιδευτικές αλλαγές που προοιωνίζονται για το άμεσο και απώτερο μέλλον. Οι αλλαγές δεν αφορούν μόνο στις διδακτικές πρακτικές και μεθοδολογίες αλλά επεκτείνονται στις μαθησιακές καταστάσεις, στα χρησιμοποιούμενα μέσα και εργαλεία εστιάζοντας στην ανάπτυξη συνεργατικών διερευνητικών μαθησιακών περιβαλλόντων.

Η σύγχρονη κοινωνία καλεί τον εκπαιδευτικό να είναι καινοτόμος, να ενημερώνεται συνεχώς για τις νέες εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα τόσο σε κοινωνικο-πολιτισμικό, παιδαγωγικό και ψυχολογικό επίπεδο, όσο και σε τεχνολογικό, και κυρίως, να διαθέτει ευελιξία, ελαστικότητα και προσαρμοστικότητα σε νέους ρόλους. Ο δάσκαλος αναδεικνύεται ως ο ουσιώδης παράγοντας που καθορίζει την επιτυχή και αποτελεσματική ενσωμάτωση των ψηφιακών μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία και πρακτική. Αντιλαμβανόμενος τις νέες συνεχώς μεταβαλλόμενες τεχνολογικές απαιτήσεις και προκλήσεις, ο εκπαιδευτικός οφείλει διαρκώς να πειραματίζεται με νέες τεχνολογίες, να καινοτομεί, να προωθεί τη συνεργατική, διερευνητική και ανακαλυπτική μάθηση, να σχεδιάζει μαθησιακές δραστηριότητες και εκπαιδευτικά σενάρια, να δοκιμάζει, να αναστοχάζεται και να τροποποιεί/επανασχεδιάζει την πρακτική του καταλλήλως στην κατεύθυνση της ενεργού έρευνας δράσης, ενώ παράλληλα μετεξελίσσεται από «καταναλωτής» σε «δημιουργός» ψηφιακού περιεχομένου και μέλος κοινότητας.

Η εισήγηση υιοθετεί την αυτοβιογραφική προσέγγιση και πραγματεύεται την πορεία μιας μάχιμης εκπαιδευτικού δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επικεντρώνοντας σε κομβικά σημεία - σταθμούς στον συνεχή αγώνα για την αναζήτηση/προσδιορισμό/επαναπροσδιορισμό ταυτότητας και την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη την εποχή της διαρκούς τεχνολογικής επανάστασης.

Νικολέττα Χριστοδούλου, PhD
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Μελέτη των Αναλυτικών Προγραμμάτων και
Διδασκαλία, Πανεπιστήμιο Frederick

Οι δάσκαλοι γράφουν τις ζωές τους: ένα αυτο-βιογραφικό ταξίδι για το πώς γινόμαστε καλύτεροι δάσκαλοι

Χρησιμοποιώντας τη θεωρία των Schubert & Ayers αναφορικά με τη σοφία των δασκάλων (teacher lore) και συγγράμματα άλλων θεωρητικών της εκπαίδευσης και μελετητών των αναλυτικών προγραμμάτων όπως των Bill Pinar και Janet Miller, οι οποίοι προσέγγισαν τη σημαντικότητα της αυτοβιογραφίας μέσα από τη θεωρία των αναλυτικών προγραμμάτων και φεμινιστικά συγγράμματα, καθώς επίσης και του William Ayers, ο οποίος κατέδειξε το δικό του ταξίδι στη διδασκαλία και όλα τα όμορφα μα και προβληματικά της στοιχεία μέσα από ένα αυτοβιογραφικό ταξίδι, κάνω το δικό μου ταξίδι στη σημαντικότητα της γνώσης του εαυτού μας προκειμένου να γίνουμε καλές/οί εκπαιδευτικοί. Χρησιμοποιώ παραδείγματα από τα συγγράμματα που ασχολούνται με τη γνώση των εκπαιδευτικών και την αυτοβιογραφική προσέγγιση στη διδασκαλία τους, όσο και δικά μου αυτοβιογραφικά παραδείγματα μέσα από συνειδητοποιήσεις ως εκπαιδευτικός και εκπαιδύτρια εκπαιδευτικών, όσο και παραδείγματα από τις συζητήσεις μας με τις παιδαγωγούς του Σχολείου της Φύσης στην Κύπρο. Μερικές από τις έννοιες που συζητώ είναι η κατανόηση του τι πραγματικά σημαίνει *διδάσκω*, η εύρεση του *αυθεντικού* μας εαυτού στη διδασκαλία, το να *δαμάζεις* το υλικό σου, το να ανακαλύψεις τη δική σου *προσέγγιση* και τους φακούς με τους οποίους βλέπεις τον κόσμο και να τα εξελίξεις καθώς εξελίσσεσαι ως εκπαιδευτικός. Πάνω από όλα μέσα από τη δική μας πορεία συμπεραίνω ότι πρέπει να διδάσκουμε όπως θα θέλαμε να διδασκόμαστε εμείς, και αυτό μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία της ταυτότητας του κάθε εκπαιδευτικού ξεχωριστά. Η σημαντικότητα του να ανακαλύψει ή να βρει η/ο εκπαιδευτικός το δρόμο της/ου στη διδασκαλία, όπως και την ταυτότητά της/ου, αντανακλάται στο περαιτέρω χτίσιμο της ταυτότητάς του μέσα από στοχασμό και κριτική για την επαγγελματική του ανάπτυξη.

Anna Lynch

Business Support Advisor, Firstport for Social Entrepreneurs, Edinburgh, Scotland

Social entrepreneurship: its significance for personal and professional development of Higher Education Teachers

Social entrepreneurship has grown into a global movement that is producing innovative solutions to many of the world's toughest (social, cultural, economic and/or environmental) problems and transforming the way we think about social change and business.

According to the Global Entrepreneurship Monitor, across the world more than 170 million social entrepreneurs are using business as a force for good. They tend to be young, educated and committed to the global good. Fifty percent of the world's population is now under the age of 30, the highest youth population in history. According to the most recent social enterprise census 2019 there are over 6000 social enterprises in Scotland alone.

Is there a need within the higher education setting to acknowledge the fast growing trend of social entrepreneurship, and the skills it brings, and use it to educate future teachers and leaders?

Respondents of the 2018 survey by NCEE and ACS International Schools of 62 Heads of Enterprise from UK universities feel that providing entrepreneurial activities or events in school has a positive influence on students' interest in enterprise activity at university (85.5 percent of respondents). The school exam system (i.e. A-levels, IB, BTEC, Scottish Highers) is seen as less important (8 percent of respondents), with the general ethos of the school (69 percent) seen as slightly more influential than having teachers trained in entrepreneurship (64.5 percent).

The presentation explains social entrepreneurship through the work of Firstport- Scotland's development agency for start-up social enterprises. It explores social entrepreneurial skills and how they can be used in education. It focuses on three main categories of skills: leadership, teamwork and person-centred approach.

Σταυρούλα Τσούνη
Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα ΕΑΠ

Δια Βίου μάθηση και Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Καλλιεργημένη νοοτροπία ή Ανάγκη, που ωθεί σε συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη; Διερεύνηση των θεμάτων με βάση μια κριτική, βιογραφική προσέγγιση εκπαιδευτικού στη Δημόσια Εκπαίδευση

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρουσίασης είναι να διερευνήσει ζητήματα που άπτονται της Δια Βίου Μάθησης (ΔΒΜ) των εκπαιδευτικών υπό το πρίσμα των προσφερόμενων ευκαιριών για επιμόρφωση καθώς και των λόγων για Συνεχή Προσωπική και Επαγγελματική Ανάπτυξη, τόσο κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της καριέρας τους ως μάχιμοι εκπαιδευτικοί.

Το επάγγελμά μας από τη φύση του απαιτεί συνεχή ανάπτυξη πολλαπλών δεξιοτήτων σε ολόκληρη τη διάρκεια της καριέρας μας. Χρήσιμη είναι η παραδοχή ότι η νοοτροπία μας για αυτά τα θέματα διαμορφώνεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τις συνθήκες και τις ανάγκες στις οποίες πρέπει να ανταποκριθούμε, τις τρέχουσες τάσεις καθώς και το προσωπικό μας σύστημα αξιών και το σύνολο των εργασιακών μας εμπειριών. Επίσης, απαραίτητη είναι η τοποθέτηση μέσα στο συγκεκριμένο και πρωτοφανές, λόγω 'κρίσης', οικονομικοκοινωνικό περιβάλλον αλλά και εντός του πλαισίου της εκάστοτε εκπαιδευτικής πολιτικής που εφαρμόζεται.

Υπό αυτό το πρίσμα, μέσω κριτικής και βιογραφικής προσέγγισης μπορούμε να εξετάσουμε κατά πόσο η επιμόρφωση στη χώρα μας είναι ικανοποιητική σε ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους και αν είναι δομημένη σε υποχρεωτική και τακτική βάση μέσα σε ένα καλά οργανωμένο πλαίσιο, ώστε οι καλύτερες επιμορφωτικές δράσεις να παρέχονται από τους

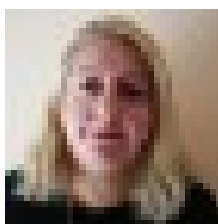
καταλληλότερους φορείς. Και τελικά τι ισχύει για εμάς, επιζητούμε τη συχνή επιμόρφωση λόγω εσωτερικών κινήτρων για αυτοβελτίωση; Εφαρμόζουμε στην πράξη την επιμόρφωση βελτιώνοντας έτσι τη διδασκαλία μας ή ΔΒΜ και επιμόρφωση σημαίνουν για εμάς ανάγκη για πιστοποίηση, μέσα σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον στο οποίο θέλουμε να ξεχωρίζουμε, συγκεντρώνοντας περισσότερα προσόντα, βεβαιώσεις, «χαρτιά»;

ABSTRACT

The objective of this presentation is to inquire issues related to the teachers' Lifelong Learning within the scope of the available training opportunities and the reasons for continuous learning and professional development; taking into account both the framework of their basic training as well as the conditions for training throughout their career as teachers.

The nature of teaching requires continuous career-long development in multiple skills; however, the special conditions and needs which must be met along with the current dispositions and the personal system of values are factors which form a certain mentality for each one of us.

Thus, the focus of this analysis -within the framework of the current, challenging socio-economic environment and the respective Educational Policy- is to pose and answer individually the question “What is the reason for Lifelong Learning and training? Internal motives for self-improvement or external pressure for accreditation and successful evaluation of qualifications?”

Αρετή Πράττου,
Εκπαιδευτικός Δ.Ε., MA in TESOL

Η ταυτότητα του εκπαιδευτικού, η κρίση του επαγγέλματός του, η μόρφωση και η επιμόρφωσή του ως εργαλείο της προσωπικής και επαγγελματικής του ανάπτυξης

Οι ραγδαίες μεταρρυθμίσεις στο οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πεδίο κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών έχουν επιφέρει καίρια επίδραση στην επαγγελματική ταυτότητα και την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, καθώς αυτοί αποτελούν τους αποδέκτες και καλούνται να διαχειριστούν επαρκώς μία πλειάδα αλλαγών, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα και ασφυκτικά το εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Μέσα στο σύγχρονο σχολείο, το οποίο χαρακτηρίζεται από έντονη πολυπλοκότητα, αναδύονται ζητήματα που αναφέρονται στην επαγγελματική υπόσταση του εκπαιδευτικού και καθορίζουν την επαγγελματική του δράση. Μπροστά σε αυτό το σύνθετο συγκείμενο, επομένως, ο επαγγελματισμός του εκπαιδευτικού εστιάζει στην ικανότητά του να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά νέα καθήκοντα και αρμοδιότητες αλλά και τις προκλήσεις και ποικίλες αλλαγές της εποχής του «μετανεωτερισμού».

Η επαγγελματική ταυτότητα του εκπαιδευτικού διαδραματίζει ιδιαίτερο και πρωταρχικό ρόλο στην βαθύτερη και πληρέστερη αντίληψη του τρόπου με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται και διαχειρίζονται το πλέγμα των μεταρρυθμίσεων και των μεταβολών των τελευταίων ετών. Η ρητορική για τον επαγγελματισμό και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, από την άλλη πλευρά, επικεντρώνεται ουσιαστικά στις ικανότητές τους να είναι σε θέση να ανταποκριθούν επιτυχώς στις επικείμενες αλλαγές και απαιτήσεις του σύγχρονου εκπαιδευτικού πλαισίου μέσα από την αυτοαξιολόγηση, την επανεκτίμηση και, επομένως, την βελτίωση των εκπαιδευτικών τους στρατηγικών και πρακτικών.

Η ταυτότητα και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την κρίση στην εκπαίδευση, η οποία έχει λάβει νέες μορφές και ευρείες διαστάσεις στη σύγχρονη εποχή. Οι παράγοντες που συντελούν στη διαμόρφωση του προβλήματος ποικίλουν ενώ ταυτόχρονα έχουν προκαλέσει σοβαρές επιπτώσεις στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Η αντιμετώπιση των εμποδίων αυτών απαιτεί τον ανεφοδιασμό των εκπαιδευτικών με καινούργιες, σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες. Στο πλαίσιο αυτό διερευνάται πώς η επιμόρφωση θα μπορούσε να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό εργαλείο και εφόδιο για τη διατήρηση της οντότητας και τη βελτίωση αλλά και ανάπτυξη του επαγγελματισμού των εκπαιδευτικών.

Αναστασία Λουκά
Καθηγήτρια Φυσικής MEd, 1^ο Γυμνάσιο Γλυκών Νερών

*Ένα προσωπικό ταξίδι στην εκπαίδευση. Μια προσπάθεια αποτύπωσης
στοιχείων που συνέβαλαν στην οικοδόμηση της επαγγελματικής
ταυτότητας μιας μάχιμης επί εικοσιπέντε έτη εκπαιδευτικού*

Η παρούσα εργασία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν μια κατάθεση ντοκουμέντων από τη ζωή μιας εκπαιδευτικού, τα οποία επηρέασαν και συνεχίζουν να επηρεάζουν την επαγγελματική της πορεία.

Ο γονεϊκός ρόλος στην επιλογή του επαγγέλματός της, η επίδραση των μεταπτυχιακών της σπουδών, κάποια προσωπικά βιώματα και επιλογές στην πλεύση της είναι οι κύριοι άξονες του πρωτόλειου αυτού. Η μελέτη και η ανάλυση της αφήγησης θα υποβοηθηθούν από τη βιβλιογραφία και την υποκειμενική ερμηνεία, στοχεύουν δε να προσεγγίσουν την προσωπική θεωρία της εκπαιδευτικού, να αμβλύνουν τις αντιφάσεις της και να βελτιώσουν την καθημερινή εκπαιδευτική πρακτική της.

Παναγιώτα Τσέλαλη
Ιστορικός των Τεχνών, Αρχαιολόγος

Μικρές και μεγάλες στιγμές μέσα από το βίωμα της διδακτικής πειραματικής πρακτικής, με αναφορά σε μια επιλεκτική έργο βιβλιογραφία για τη συμβολή στη διαμόρφωση των εκπαιδευτικών profil

Παρουσιάζεται η αρχή και το τέλος μιας αισιόδοξης τολμηρής απόπειρας ζεύξης κι όσμωσης των τεχνών με τη λογοτεχνία και την ιστορία, επεκτάσιμη φιλοσοφική πολιτική πολιτειακή σκέψη μέσα από τα κείμενα Δύο προσπάθειες που απέδωσαν τα μέγιστα σε συμμετοχικό συνεκτικό μεθεκτικό επίπεδο φοιτητών σε συνέχεια, διάρκεια, επιτυχή αποτελεσματικότητα. Εμμένω εις την αριστοτελική μέθεξη, τελεολογική κατακλείδα ως ψυχοπαιδαγωγικός διδακτικός στόχος. ΠΙΑΤΙ Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΑΛΛΑ ΚΑΛΟ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΤΟΧΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ Στοιχειοθετώντας την ύλη/ες, εξελικτικά, "το πείραμα" έδειχνε απολύτως δυνατά υλοποιήσιμο, εφαρμόσιμο, λειτουργικό, ευχείρωτο. Η ζεύξη φαίνεται δεδομένη, ισχυρή. Φέρει δυναμική συνοχή, μεγάλη σε αριθμό και διάρκεια συμμετοχή, διευρυμένη γνώση, πλατιά κι ευρεία προσπελάσιμη ματιά, αισθητική θεώρηση, καίριο βλέμμα. Απόλυτη επιτυχία! Παρατηρήσεις:

I. Ως προς τις σύμμικτες ύλες/η με αλληλο υποστηρικτική περιεχομενική λογική είναι λειτουργικά εφικτές. Εύστοχος ο διδακτικός χαρακτήρας, εξελικτική και σε εξέλιξη μεθοδολογία, πλουραλιστική παράλληλη εργοβιβλιογραφία, μεθοδος μη αναπαραγωγική.

II. Ως προς την διευρυμένη ζεύξη και προσέγγιση των υλών η διαθεματική αντιδάνεια χρήση των όρων αποτελεί ασφαλή σταθερή μέθοδο προσπελάσιμης διδαχής.

III. Ο μεθεκτικός δάσκαλος αποπειράται, απολαμβάνει, αποδίδει και εισπράττει χαρά, η μέγιστη in situ άμεση επιβράβευση, ισχυρή επιβεβαίωση, η βέλτιστη ικανοποίηση ως προς την ενέργεια, η επίτευξις των δυναμικών μέσων, των στόχων και των σκοπών. Κι εδώ, κλείνει χαρούμενα το εσώτερο πρώτο μέρος της διδακτικής ιστορίας. Η έσω αθάνα κοινότητα μαθητών φοιτητών καθηγητών εξαιρετικά ακόμα, απολαμβάνει την εξελικτική καινοτόμο, καινοφανή διδακτική προσπάθεια. Η έξω κοινότης εν αρχή συμβατικά αποδέχεται. Στη συνέχεια, -"του αστείου" αρχίζει να ανησυχεί μέχρι πού αποφασίζει να το σταματήσει και το σταμάτησε. Η χαρά που έτρεξε λίγες μέρες χαρούμενη εις τις φθαρμένες σκάλες, έγινε λύπη που εξελίχθηκε σε απόσβεση, απομόνωση, σκεπτικισμός, θυμηδία.

IV. Ερωτήματα: -Πόσες αποσβέσεις μπορεί να δεχθεί ένας/α καθηγητής με τα φέροντα δυναμικά, φορτία που έχει με χαρά και φειδώ στοχαστικά σπουδάσει ενστερνιστεί, εγκολπώσει, καλείται, να αποβάλλει να προσαρμόσει, να προσαρμοστεί εις το σχολικό σχολαστικό εγκύκλιο εκάστοτε κυβερνητικό κομματικό προγραμματισμό;;; Χαρούμενο ή λυπημένο απόμακρο σχολείο. Καθηγητής Δάσκαλος Επιστήμονας Φορέας ή ένας καθηλωμένος γνώστης, κουρασμένος ρέκτης, στερημένος πολίτης, λυπημένος άνθρωπος, αναπαραγωγική μηχανή, αποστασιοποιημένος θεατής;;;. Με πιοά χαρά ξεκινάς, προχωράς, προσχωρείς, φεύγεις, αποχωρείς;;; Ένας ακόμα homo ludens, μοναχικός σε μιάν δυνατή vita activa δημιουργική, εναργή, ενεργή, και δραστήρια. -

"Διαρκής επαναπροσδιορισμός" στη διεκδίκηση της: "Μέγιστης Ανθρωπιάς". Είναι ο λόγος, οι λόγοι που επιλέξαμε αυτές τις σπουδές, αυτό το επάγγελμα, αυτόν το τρόπο, Στάση Ζωής που είναι: η Ανά γνωση της 'Ιστορίας και της ζωής!

Βιβλιογραφία: Ομήρου Ιλιάς και η Οδύσσεια. Ηράκλειτος, Ηρόδοτος Επίκουρος Θουκυδίδης. Σωκράτης και Πλάτων Πολιτεία και Ουτοπία. 'Αριστοτέλης Ηθικά Νικομάχεια, Ηθικά Ευδήμια. Μετά τα Ηθικά. Fernand Braudel Η Μεσσόγειος, εκδ. ΜΙΕΤ. Αθήνα. Οι μεγάλοι κλασικοί συγγραφείς. Τα 'Απαντα των Ελλήνων συγγραφέων και η μέγιστη Ελληνική ποίηση. Η ελληνική παραδοσιακή, η κλασική λαϊκή και η παγκόσμια Μουσική!. Η αισθητική και η Τέχνη. Η μεγάλη παγκόσμια εκλεκτική αφαιρετική έργο βιβλιογραφία. Η Ζωή και η Θάλασσα. Η Φύση!!

Άννα Καπόνε – Πάπας

**Καθηγήτρια Πιάνου-Μονωδίας-Μοντέρνου τραγουδιού, Υψίφωνος-Σοπράνο
[Επιλεγμένη στο The Voice of Greece 2019]**

Η Μουσική και ο ρόλος της στο άνοιγμα δρόμων 'λιγότερο ταξιδεμένων' με κατεύθυνση έναν 'παράδεισο' γνώσης και Αυτογνωσίας: Βιωματική προσέγγιση

Η παρουσίαση αυτή ξεκινάει με ένα 'μουσικό πείραμα' για την εξερεύνηση του ρόλου των συναισθημάτων στην προσωπική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού αλλά και κάθε ανθρώπου. Το πείραμα πραγματοποιείται με την άμεση συμμετοχή των συνέδρων μέσα από μια άσκηση με τη χρήση μουσικών αποσπασμάτων. Σημειώνεται ότι η άσκηση αυτή χρησιμοποιείται στη διαδικασία επιλογής μαθητών που είναι υποψήφιοι για τη φοίτησή τους στα Μουσικά Σχολεία.

Στη συνέχεια η εισηγήτρια επικεντρώνεται στη σημασία της μουσικής στην καθημερινότητα του ανθρώπου ως τρόπο χαλάρωσης αλλά και ζωής. Η μουσική είναι ουσιαστικός δρόμος αυτογνωσίας αρκεί να μην προσπερνάμε τα συναισθήματα που μας αφυπνίζει, να τα αναγνωρίζουμε, να τους κάνουμε χώρο και να ακούμε τη φωνή τους.

Αναλύει τη σημασία της μουσικής σε μονοπάτια προσωπικής ανάπτυξης που μπορεί να επιλέξει ένας εκπαιδευτικός στην απόφασή του για προσωπική ανάπτυξη, η οποία είναι προϋπόθεση για επαγγέλματα όπως του εκπαιδευτικού.

Προτείνει τη χρήση της μουσικής στο έργο του εκπαιδευτικού κάθε ειδικότητας για την υποβοήθηση της προσωπική ανάπτυξη των μαθητών με ηρεμία και αποφυγή εντάσεων και άγχους.

Τέλος, η παρουσίαση κλίνει με την εκτέλεση στο πιάνο ενός γνωστού και αγαπημένου μουσικού κομματιού από την εισηγήτρια με πρόσκληση προς τους συνέδρους να ακολουθήσουν παραδείσιους δρόμους μουσικής έκφρασης που επιθυμούν.

Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy και Γιάννης Μαρμαρινός

Η Πολιτική Διάσταση της Εκπαίδευσης

Στην τελευταία αυτή ενότητα και μετά από τις παρουσιάσεις όλων των εισηγητών/τριών και τη γενικότερη συζήτηση που προηγήθηκε, επιχειρείται η ανάδειξη του θέματος της πολιτικής διάστασης της εκπαίδευσης.

Όπως αναλύθηκε ιδιαίτερα σε παρουσιάσεις της πρώτης ενότητας, ο δάσκαλος ως επαγγελματίας λειτουργεί στο πλαίσιο ενός κοινωνικο-οικονομικού ιστού που επηρεάζει το έργο του, αλλά με κάποιες προϋποθέσεις μπορεί και ο ίδιος να επηρεάσει το κοινωνικό γίνεσθαι γιατί το διδακτικό έργο έχει ούτως ή άλλως συνέπειες στην κοινωνία και στη διαμόρφωσή της.

Επομένως στην ενότητα αυτή θα τεθούν θέματα που αναφέρονται στο πρόγραμμα και θα συζητηθούν με τη μορφή ‘**Στρογγυλής Τράπεζας**’. Τα θέματα αυτά είναι:

- *Ποιοι παράγοντες διαμορφώνουν το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο;*
- *Πώς δια-μορφώνονται οι πολίτες στο πλαίσιο του σχολείου;*
- *Με βάση ποιο Μοντέλο εκπαιδεύονται οι εκπαιδευτικοί στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και στα Προγράμματα Επιμόρφωσης με στόχο την Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη των νέων πολιτών;*
- *Ποιο είναι το Εργασιακό Προφίλ του Εκπαιδευτικού ως Επαγγελματία που υιοθετεί και προωθεί το Υπουργείο Παιδείας;*

Με στόχο να δοθούν κάποια ερεθίσματα για τη συζήτηση θα προηγηθούν δύο παρουσιάσεις που ακολουθούν πιο κάτω:

- *Η Δημοκρατία, οι Πολίτες και τα Μίντια: Βιντεοπαρουσίαση Δρ Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy*

Η πρώτη αυτή παρουσίαση αναφέρεται σε τρία σημαντικά θέματα:

- Στο ζήτημα της δημοκρατίας και στην εξέλιξη του πολιτικού αυτού συστήματος με ‘στιγμές’ από το παρελθόν και από τη σημερινή εποχή σε δυο διαφορετικά γεωγραφικά μήκη και πλάτη: στην αρχαία Ελλάδα και στις ΗΠΑ.*
- Στο ζήτημα των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας που στη σημερινή εποχή είναι ο κατεξοχήν ‘σημαντικός άλλος’ για τη διαμόρφωση της ταυτότητας, και*
- Στο ρόλο του πολίτη.*

Λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του ρόλου που παίζουν τα ΜΜΕ στη σημερινή εποχή, η ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ. εκπροσωπώντας τη χώρα μας συμμετείχε στο τριετές

διακρατικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα με ακρωνύμιο Μ.Ε.Α.С. (Media Education Across the Curriculum). Στο Διεθνές Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στα Προπύλαια το 2005, η ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ. πρότεινε την ίδρυση της «*Αθηναϊκής Ομάδας των ΜΜΕ*». Την ομάδα αυτή πρότεινε να απαρτίζουν κυρίως επιστήμονες από το χώρο της εκπαίδευσης καθώς και δημοσιογράφοι. Η πρόταση αυτή θα τεθεί και στο παρόν Διεθνές Συνέδριο.

Εξαιτίας της ιδιαίτερης σημασίας του ρόλου των ΜΜΕ στη διαμόρφωση και λειτουργία της δημοκρατίας, αλλά και στη δόμηση της ταυτότητας, πιο κάτω ακολουθεί ένα μικρό κείμενο για το ζήτημα των ΜΜΕ.

Στην εποχή της επιτάχυνσης προωθείται μόνο η επιφανειακή αντίληψη και οι άνθρωποι τείνουν να ασκούν μόνο ρηχές νοητικές συνήθειες. Η επιταχυνόμενη συνειδητότητα δεν μπορεί να θέσει σε λειτουργία τη λογική και κριτική εξέταση της πραγματικότητας, αλλά είναι ιδανική για την απορρόφηση και εσωτερίκευση πολιτικών και εμπορικών σλόγκαν, για την επεξεργασία των επικεφαλίδων των ειδήσεων και των διαφημίσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, πώς αντιδρά ο θεατής/ακροατής; Ανταποκρίνεται στο ρόλο του πολίτη με κάποιο ουσιαστικό τρόπο και με αίσθηση ευθύνης; Μήπως αδιαφορεί ή παραλύει; Φαίνεται γενικά πως το 'κοινό' στην κρίση της εκπαίδευσης, της δημοκρατίας και της πολιτικής, αναζητά καταφύγια. « 'Θα σε πάω στα κανάλια!', είναι η φράση που ακούγεται και λέγεται ως απειλή, ως ασπίδα, ως τελευταία ελπίδα για την εφαρμογή κανόνων δημοκρατίας. Είναι η φράση που διαμορφώθηκε στο πλαίσιο πλήθους τηλεοπτικών εκπομπών αρχικά και διαμόρφωσε, εν τέλει, αισθητική, φιλοσοφία και ψευδαισθηση πολιτικής και δημοκρατίας στα κανάλια» (Χαβέλα¹, 2004).

«... Δημοκρατία του βλέμματος δεν υπάρχει. Το βλέμμα επικεντρώνεται εκεί που δείχνει, εκεί που 'ζουμάρει' ο φακός. Η σειρά των τηλεοπτικών πλάνων, η διάρκειά τους, η επανάληψή τους, ο λόγος, οι ήχοι, η μουσική, τα εφφέ, αποτελούν τα συστατικά στοιχεία του τηλεοπτικού μοντάζ... Η μορφή και η ποιότητά τους εξαρτάται, τελικά, από ποιο κανάλι, από ποιο διευθυντή, ποια χρονική στιγμή, ποια πολιτική και ειδησεογραφική συγκυρία,θα παραχθεί το τηλεοπτικό προϊόν!»

Ναι! Υπάρχει και η άποψη του δημοσιογράφου: Αυτού που τρέχει πίσω από το ρεπορτάζ, τις δηλώσεις, τον Υπουργό. Υπάρχει η άποψη του παραγωγού εκπομπών και του παρουσιαστή-σταρ! Η δημοσιογραφία, σε κάθε μορφή της, όπως και η δημοκρατία, σημαίνει επιλογές σε συνθήκες κρίσης. Επομένως, δημοσιογραφία στο πλαίσιο της δημοκρατίας σημαίνει ευθύνη, όπως ευθύνη σημαίνει το να είσαι πολίτης. Ευθύνη για τη δημοκρατία είναι ακόμη το να μάθουμε να «διαβάζουμε» την τηλεοπτική εικόνα κριτικά.

Ναι, ακόμη, ζούμε τις εκπομπές με την ψυχαναγκαστική ανταπόκριση του κοινού σε προγράμματα εξορκισμού μιας απειλητικής πραγματικότητας. Ζούμε ακόμη την υπερφόρτιση, μέσα από τις ταυτίσεις που κάνουμε με ποικίλες μορφές κατασκευασμένων, συνήθως, ηρώων και μέσα από τα υποκατάστατα που μας προσφέρουν τα Μ.Μ.Ε. στο πλαίσιο της απουσίας προσωπικών και κοινωνικών μορφών ικανοποίησης.

Ναι, στο κοινωνικό σκηνικό όπου η αλλοίωση της δημοκρατίας είναι το επιφαινόμενο, η τηλεόραση είναι πράγματι αδυσώπητη!

Αλλά είμαστε κι εμείς!» (ό.π.)

¹ Η κα Χαβέλα είναι δημοσιογράφος και παρουσίασε εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο της ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ. το 2004 για το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Μ.Ε.Α.С.

➤ *Μια ουτοπία: Δυαδική εξουσία στην Εκπαίδευση*
Δρ Γιάννης Μαρμαρινός

Καταρχήν συμφωνώ με τη θέση ότι οι κάθε τύπου εργαζόμενοι, οι οποίοι κατά κανόνα βρίσκονται υπό καθεστώς εκμετάλλευσης, ή θα απελευθερωθούν μόνοι τους με όργανο τις συλλογικότητες που θα συγκροτήσουν ή δεν θα αλλάξει τίποτε από την κατάσταση στην οποία ζουν και εργάζονται.

Έτσι οδηγήθηκα στη σκέψη αν μπορούμε να συγκροτήσουμε συστηματικά κοινότητες δασκάλων-ερευνητών και κυρίως αν εν συνεχεία οι κοινότητες αυτές μπορούν να υπηρετήσουν τον ευρύτερο σκοπό ουσιαστικής, δηλαδή πραγματικά ριζικής κοινωνικής αλλαγής.

Κατέφυγα, λοιπόν, κατά τρόπο μάλλον ντιλετάντικο και ως αλαφροπάτητος flâneur της ευρύτερης κοινωνικής επιστήμης (και όχι βέβαια της rive gauche...) στον όρο της δυαδικής εξουσίας, όρο αλλά και μέθοδο κοινωνικής αλλαγής που σέρνει πίσω του βαρύ φορτίο ιστορίας. Κατά τη συζήτησή μας θα σταθούμε στη δεύτερη αυτή ενδεχόμενη προοπτική των κοινοτήτων των δασκάλων-ερευνητών.

Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Δρ Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy, Επίτιμη Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,
Πρόεδρος της Διεπιστημονικής, Διακρατικής Κοινότητας:
ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ. Ο Κύκλος των Εφ-ευρετικών Εκπαιδευτικών

Αναπληρωτής Πρόεδρος:

Δρ Αλιβίζος (Λοίζος) Σοφός, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου,
Δ/ντής εργαστηρίου «Ψυχολογίας, Παιδαγωγικών Ερευνών και Μέσων στην εκπαίδευση»

Γραμματέας:

Δρ Κατερίνα Γλέζου, Εκπαιδευτικός Α΄ Αρσάκειο Λύκειο Ψυχικού

Μέλη:

Δρ Γιάννης Μαρμαρινός, Ομότιμος Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Γιώργος Μαχιάς, Λέκτορας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Ρήγας Μακρής, MSc. Εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής
Μαίρη Αντωνιάδου, MSc., Εκπαιδευτικός, Υπάλλ. Υπουργείου Δικαιοσύνης
Αριστόβουλος Ραχιώτης, Εκπαιδευτικός, MSc. Πληροφορική
Αρετή Πράττου, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα TESOL
Αναστασία Λουκά, MEd, Εκπαιδευτικός Φυσικών Επιστημών

Με την ευγενική στήριξη:

Με τη συνεργασία:

